

NUNAT AVANNARLIIT – NORDEN

PEQATIGIILLUTA NUKITTUVUGUT – SAMMEN ER VI STÆRKERE

Nunanit Avannarlerni suleqateqartut Nunatsinni arlaliupput, aajukulu ilai/Mange i Grønland arbejder med det nordiske samarbejde, her er et lille udpluk: Folketingimi ilaasortaq /Folketingsmedlem IA, Aaja Chemnitz Larsen – Pilersaarusiami aqutsisoq Hallo Norden Vivi Vold – Nuumni Norge Honorær generalkonsul, Kristian Lennert – Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq/Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke Doris Jakobsen – Pisortaq/Direktør for Naturinstituttet, Klaus Nygaard – Pilersaarusiami aqutsisoq /Projektleder Nuuk Nordisk Kulturfestival, Pipaluk Lind – Pisortaptullersortaq/Souschef NAPA, Katja Vahl – Pisortaq/Direktør NAPA, Mats Bjerde –West Nordic Studies Ilinniartoaq /Studerende, Arnajaaq Lyngé.

Nunat Avannarliit ukkataralugit – Kalaallit Nunaat

Agathe Fontain

Nunani avannarlerni suleqatigiinneq Naalakkersuisut nunanut allanut attaveqarnerannut aammalu nunanut allanut tunngasunik politikkikkut suliaannut pingaaruteqaqaaq. Naalakkersuisuni ilaasortat tamarmik tassunga suleqataapput, assersuutigalugu Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimiinnerannut aamma ataatsimeersuartsinerannut peqataanikkut il.il.

Atuagagdliutinut ilanngutassiamik saqqumersitsinikkut nunani avannarlerni suleqatigiinnernut assersuutit Naalakkersuisut inuiaqatigiinnut takutitserusupput, tamannami qangali kissaataammat. Ka-

laallit Nunaanni paasissutissiineq anner-tusagaq Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivinit ukiuni aggersuni nangingneqarnissaa nerivutigaara.

Nunat Avannarliit suleqatigiinnerat Nunarsuarmi immikkuullarissuuvoq, nunami avannarlernimi innuttaasut assigiinngitsutigut siunnersuisoqatigiit ataanni suleqatigiinnernut isumaqatigiisutit aqutugalugit namminneq peqataasinnaammata.

Nunani Avannarlerni suleqatigiinnermut ministerit Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi anguniagas-saanik 2014-imi aalajangersaapput.

»Nunat Avannarliit – Peqatigiilluta nukit-tuvugut« – tassaapput suleqatigiinnernut

ministerit oqaatsit najoqqutaat. Politikkik-kut anguniagaq tassaavoq Nunat Avannarliit killeqanngitsoq, Nunat Avannarliit nutaaliortoq, Nunat Avannarliit ersaris-soq aammalu Nunat Avannarliit soquti-gisalik.

Tamanna uatsinnut, nunatta sinniisui-nut, Nunani Avannarlerni Siunnersuiso-qatigiinnut aammalu Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivini Naalakkersuisunut ilaasortanut pisis-saaffiliivoq. Politikkerput aqutugalugu peqataassaagut eqeersimaartumillu poli-tikkikkut aalajangiinernut sunneeqaas-salluta. Nunatsinni innuttaasut oqaloqa-tigissavagut, nunani avannarlerni politik-kikkut oqaloqatigiinnerni innuttaasut kis-

saataat pisariaqartitaallu oqariartuti-gisinnaaniassogatsigit.

NAPA Kalaallit Nunaanni ukiorpas-suarni tassaasimavoq Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaat ersarisoq pingaarutilillu. Nerivutigaara aviisip matuma innuttaasut uagullu, tassa nunani avannarlerni pisortatigoortumik suleqatigiinnermi nunatta sinniisui-sa akornanni oqaloqatigiinnerup nukit-torsassagaa. Taamaalliluta Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivini sammisani tamani suleqatigiinnis-samut periarfissat ukiuni aggersuni ineriartortissinnaassavagut.

Norden i Fokus – Grønland

Af Agathe Fontain

Det nordiske samarbejde spiller en stor rolle for Naalakkersuisuts forhold til andre lande, og er en vigtig del af det udenrigspolitiske arbejde. Det er et arbejde, som alle medlemmer af Naalakkersuisut aktivt tager del i f.eks. gennem deres deltagelse i Nordisk Ministerråds møder og konferencer mv.

Med dette indlæg i Atuagagdliutit / Grønlandsposten opfyldes et længe næret ønske fra Naalakkersuisut om, at eksempler på indholdet af det nordiske samarbejde bliver tilgængeligt for alle borgere i hele landet. Det er mit håb, at denne styrkede informationsvirksomhed i Grønland kan fortsættes af Nordisk

Ministerråd i de kommende år.

Det nordiske samarbejde er et særligt internationalt samarbejde, fordi borgerne i de nordiske lande på en række områder selv aktivt kan deltage gennem de samarbejdsaftaler, som er etableret indenfor de forskellige ministerrådsområder.

I 2014 vedtog de nordiske samarbejdsministre en vision for Nordisk Ministerråd. »Norden – Sammen er vi stærkere« var samarbejdsministrenes motto. De politiske mål var: Et grænseløst Norden, Et innovativt Norden, Et synligt Norden og Et udadvendt Norden.

Det stiller krav til os, der repræsenterer Grønland. Som parlamentarikere i Nordisk Råd og som medlemmer af Naalakkersuisut i Nordisk Ministerråd.

Vi skal være tilstede og aktivt påvirke de politiske beslutninger med vores politik. Vi skal være i dialog med borgerne i vores lande, således at de politiske ønsker, som vi fremfører i den nordiske dialog, afspejler vores borgeres ønsker og behov.

Nordens Institut i Grønland – NAPA har i mange år været en vigtig synlig nordisk institution på kulturområdet i Grønland. Det er mit håb, at denne avis kan bidrage til at styrke dialogen mellem os, der repræsenterer Grønland i det officielle nordiske samarbejde, og borgerne i Grønland. På den måde kan vi udvikle samarbejds muligheder på alle Nordisk Ministerråds områder i de kommende år.

Norgep aallartitaqarfiata Hallo Norden nuannaarutigaa

Nuummi Norgep aallartitaqarfiata Hallo Nordenip Nunat Avannarliit killeqarfeqannginnissaanik suliniutaa iluaqutigisimavaa

Allattoq: Kitte Witting

Nuummi Norgep aallartitaqarfiani inuinarnit norgemiunit passiminnik nutarteriniartunit aammalu umiartortunit umiartornissamut akuersissutsiminnik nutarteriniartunit ukiumut arlaleriarlutik saaffigineqartarput. Hallo Norden taamaattoqartillugu iluaqutaasaqaaq.

– Aammali suliat ilaat saaffiginnissutiginartartut tassaapput pisortaqarfiit arlallit Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi Norgemilu akulerunnissaannik pisariqartitsiffiit, taamaattoqartillugulu Hallo Nordenimut innersuuttarpakka. Taak-

kumi suliap sumi aallartinnissaa pillugu ilisimasaqarnerupput. Kalaallit Nunaanni Hallo Nordenip ammarnatigut piffissamik annertuumik sipaartarlissaagut«, norgemiit aallartitaq, Inuussutissarsiornermut Aningaasaateqarfimmi pisortaq, Inuplan A/S-imilu pisortaq Kristian Lennert oqarpoq. Kristianip nunat avannarlerni suleqatigiinneq nunatsinnut pingaarutilittut isigaa.

Kalaallit Nunaanni aningaasaliinernut politikikkut oqaloqatigiinnerup ammaassivoq Nunat avannarliit suleqatigiinnerat Ka-

laallit Nunaannut pingaaruteqarpoq Norgemiillu Kalaallit Nunaanni aallartitaqarfeqartariaqarluni«, Kristian Lennert naqissusiivoq nangillunilu: "Sinaakkutissat inissippata aningaasaliisut aamma takkuttisapput. Ilaannikkut quiasaarisaraluarpuq politikkerit ataatsimeerusaarnerarlugit oqalunnaararlugillu. Politikikkulli oqaloqatigiinnerit tassaapput inuussutissarsiornermi matunik ammaassinissamut sinaakkusersuisut. Assersuutigalugu sanaartortuusut Norgemeersut LNS-p rubinisorfimmi akiliisinnaajunnaarnermi pigisat tiguai, taavalu Nuummi Ilulissanilu mittarfiit tallineqareerpata Hurtigru-

ten A/S akunnittarfinnut takornariaqarnerullu iluani attaveqaatigiinnerup allanngortinnissaanut annertuumik aningaasaliinissamut pilersaaruserlutik. Aatsitassarsiornerup takornariaqarnerullu iluani nunani avannarlerniit aningaasaliisunut pilersaarinnissaminut Kalaallit Nunaat annertuumik periarfissaqarpoq.

Norsk konsul begejstret for Hallo Norden

Hos det norske konsulat i Nuuk har de haft stor glæde af Hallo Nordens arbejde for et grænseløst Norden

Af Kitte Witting

På det norske konsulat i Nuuk får de en håndfuld private henvendelser om året om pasfornyelser for børn af herboende nordmænd og norske søfolk, der skal have fornyet eller godkendt søfartsbevis. Og her har Hallo Norden været en stor hjælp.

– Men vi får også henvendelser, som kræver inddragelse af flere myndigheder i både Grønland, Danmark og Norge, og der henviser jeg til Hallo Norden, som bedre kan finde det sted sagen skal starte. Vi kommer til at spare en del tid nu hvor Hallo Norden Grønland er åbnet, siger norsk konsul, formand for Erhvervsfonden og direktør for Inuplan A/S Kristian Lennert, som generelt fin-

der, at det nordiske samarbejde er vigtigt for Grønland.

Den politiske samtale åbner dørene for investeringer i Grønland

– Det nordiske samarbejde er vigtigt for Grønland og deri hører tilstedeværelsen af et norsk konsulat i Grønland, pointerer Kristian Lennert og fortsætter:

– Når rammerne er tilstede kommer investorerne også. Vi spørger indimellem med, at politikerne holder møder og snakker i det uendelige. Men det er den politiske samtale, der skaber de rammer, der åbner dørene for erhvervet. F.eks. har den norske entreprenør LNS overtaget konkursboet i Rubinminen, og Hurtigru-

Kristian Lennert.

ruten A/S planlægger store investeringer i hoteller og anden infrastruktur indenfor turistindustrien, når landingsbanerne i Nuuk og Ilulissat udvides. Grønland har

rigtig gode muligheder for at tiltrække investeringer fra de øvrige nordiske lande indenfor mine- og turistområdet.

Hallo Norden aqutissiivoq

Paasissutissiisarfik Hallo Norden tassaavoq nunat avannarliit killeqanngitsumut anguniakkap naammassinisaanut Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa sakkuat

Allattoq Kitte Witting

Hallo Norden ilaatigut innuttaasut nunat akornngini nuussinnaanissaanut ajornaal-lisaaneq siunertaavoq.

– Kalaallit Nunaanni Hallo Nordenimik aqutsisoq oqaluutereerlugu nuanna-ajumerpunga assut. Misigisimagama ilumut suliaq qaqqinneqalersoq. PhD-tut ilinniartoq Ann Eileen Lennert oqarpoq. Norgemi ilinniareerluni meeqqanilu pingasut nunatsinnut uterniarnermi ajornartorsionera ilaatigut Sermitsiami allaa-serineqarnikuvoq. Tassani nunatsinnut utilernermi nalorninartut nassuiarpei, meeqqammi ulluunerani paaqqinnittar-finnut atuarfinnullu allatsinnaangillat.

– Nunatsinnut angerlarusukkaluarpu-gummi ilinniakkagut atorlugit, pingaar-tinneqanngingaaratalli qunugaarput. Paasitineqarpugut meeqqagut inissik-kallarneqassasut, naak najugaqarfissar-put nalunngereeraluaripput. Meeraq ataasiinnaasuuppat ajussanngikkaluar-poq, meeqqalli pingasut paaqqinnittar-finni atuarfinnilu utaqqiisaasumik inissin-neqassapata nuutsinneqaqqillutillu oqimaappallaassaqaq. Kingullermik qaammatit 5-t angerlarsimaannarsima-vunga specialiga allaatigigakku, maan-nali tamatta suligatta ajornarnerussa-q. Taamaamat Hallo Norden siunnersui-nermikkommuunit pitsaasumik oqalo-qatigilernissaanut ikiormatigut nuanna-rutigaara. Taamanikkullu Killeqarfinni

akimmisaarutit pillugit Siunnersuisooqati-giinni sinniisup suliaq Nunat Avannar-lerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa Killeqarfinni akimmisaarutit pillugit allaf-feqarfimmut nalunaarutigimmagu aam-ma nuannaarutigaa. Ajornartorsiummi nunatsinneersut nunami allami ilinniartu-nut tamanut atuuppoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu Hallo Norden ilitsersuisoq

Annip Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa paasissutissiisar-fiat Hallo Norden susinnaanerani susar-neranillu erseqqissumik oqaluttuaraa. Pingaarnertut paasissutissiisarfik nunat avannarlerni inatsisit periarfissallu pillu-git annertuunik paasissutissanik uani al-lassimasuuteqarpoq www.norden.org/ aluu.

– Tassani allaqqasut soorunami tas-saapput paasissitissat naliginnaasut. Amerlasuut Hallo Norden oqarasuaatik-kut imaluunnit nittartakkakut immersui-nikkut attaveqartarput, taamaalillutillu nunamut soqutigisamut attuumassusilik suliniummut aqutsisumut toqqaannartu-mik attaveqalartarlutik, Hallo Nordenimi suliniummut aqutsisoq Vivi Vold oqar-poq.

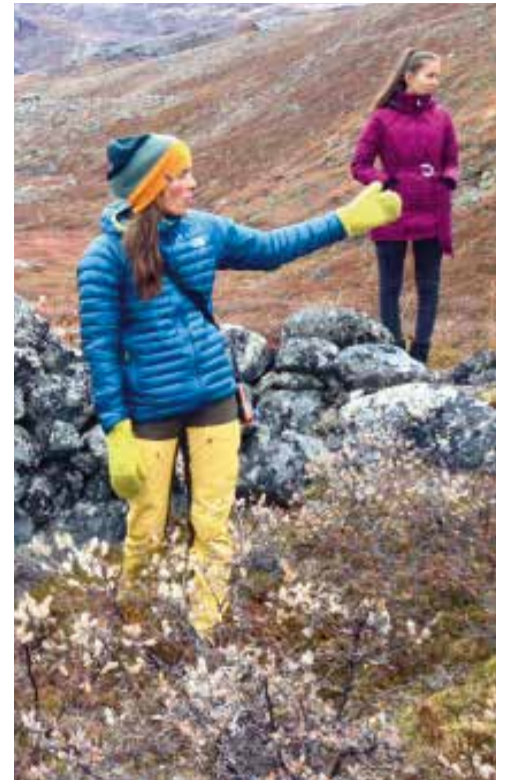
Killeqarfinni akimmisaarutit piissapput nuttarsinnaanerlu annertuneq

Aammattaq Hallo Nordenip makku su-

liassarai: killeqarfinni akimmisaarutit nassuiarlugillu Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivinuut nalu-naarutigalugillu, suliaq qaqqinneqarnis-saa anguniarlugu. Nunani avannarlerni killeqarfiit akimorlugit nuunneq, uteq-qianneq, atuarneq suliffeqarfiuteqarner-lu inatsisunik malittarisassaniillu erserlut-tunik akimmiffeqarani periarfissaasaria-qarpoq. Nunat avannarliit ammanerusut tamanut iluaqutaassaaq. Killeqarfinni akimmisaarutit piarniarnerini nunat avannarliit akunnerminni ammaneruler-sinnissaat siunertaavoq.

Kalaallit Nunaat ataatsimik ilaasortaa-titaqarput, siunnersuisoqatigiinnilu ilaa-sortat tassaasarput politikerit atorfilitsi-tallu. Ukiut tamaasa suliat nalunaarutigi-neqartut pingaarnersiortarpaat nunallu attuumassusillit akornngini qaqqittarlugit.

– Nunat akornanni killilersuutaasuni akornutaasut peerneqarnerini nunat akornanni suleqatigiinneq nukittorsarne-qassaaq, inuiaqatigiinnut iluaqutaasu-mik. Amerlasuutitugit killilersuutit pinaat-soornikkut pinngortinneqartarput, taa-maamallu akornutaasut siammassisu-mik iliuuseqarnikkut peerneqartariaqar-put« Folketingimi ilaasortaq Aaja Chem-nitz Larsen, taama naqissusiivoq.

Ann Eileen Lennertip Hallo Nordenimit ikiorneqarsimanini nuannaarutigaa.

Ann Eileen Lennert som er glad for den hjælp der er givet hende igennem Hallo Norden.

Haluu Nunat Avannarlii

Avannarlerni nunamut allamut nuul-lutit sulerusuppit imaluunniit ilinnia-rusuppit? Imaluunniit nuunnerit pil-lugu oqaluttuarusuppit?

Haluu Nunat Avannarliit Nunat Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaatip iluani Nuummi Katua-mi allaffeqarpoq. Tamaani sulinium-mut aqutsisoq Vivi Vold naapeqati-gisinnaavat, nunat avannarlerni nuunnissaq ilinniarnissarlugu pillugu siunnersorneqarlutit, nuussinerna-neq pillugu oqaluttuarlutit imaluun-niit nunatta nunat avannarlernut sin-nerinut qanoq attuumassuteqarnera pillugu oqaloqateqarsinnaallutit.

www.norden.org/hallonorden-mi nunat avannarlerni pissutsit pillugit paasissutissanik nassaarsinnaavutit, norden.org/apeqqut-kkullu immer-suillutit apeqquteqarsinnaavutit, imaluunniit vivi@napa.gl imut allal-lutit – oqarasuaat 363664 sianerlu-tit – allaffik ataasinggornermiit tal-limanngornerup tungaanut nal. 9-12 ammasarpoq.

Hallo Norden

Vil du flytte til, arbejde eller studere i et andet nordisk land? Eller dele din flytteoplevelse?

Hallo Norden Grønlands kontor ligger i Nordens Instituts lokaler Katuaq i Nuuk. Her kan alle få råd og vejledning om flytning, uddannelse i Norden, eller vil du dele din flytteoplevelse og tage en snak med projektleder Vivi Vold om hvordan Grønland hænger sammen med de øvrige nordiske lande.

På www.norden.org/aluu finder du information om forholdene i alle de nordiske lande og du kan stille spørgsmål via en spørgformular på norden.org/apeqqut – skriv til vivi@napa.gl – ringe på telefon 363664 – kontoret er åbent mandag – fredag fra 9-12

Hallo Norden viser vej

Informationstjenesten Hallo Norden er Nordisk Ministerråds praktiske redskab til at gennemføre visionen om det grænseløse Norden

Af Kitte Witting

Hallo Nordens arbejde handler blandt andet om at fjerne grænsehindre for borgernes mobilitet mellem landene.

– Jeg var rigtig glad, da jeg lagde telefonen efter at have talt med Hallo Norden Grønlands projektleder. Jeg havde en meget klar fornemmelse af, at nu blev sagen taget op, fortæller PhD-studerende Ann Eileen Lennert, hvis frustrationer over problemerne med at flytte tilbage til Grønland med tre børn efter et uddannelsesophold i Norge blandt andet kom til udtryk i en kronik i Sermitsiaq. Her beskrev hun usikkerheden ved at vende tilbage til Grønland, når børnene ikke kan blive skrevet op på ventelister til daginstitution og skole.

– Vi vil jo gerne hjem til Grønland og bruge vores uddannelser, men er så langt bag i køen, at vi ikke tør. Vi fik at vide at vores børn ville blive anbragt på midlertidige pladser, selvom vi vidste, hvor vi ville komme til at bo. Med ét barn er det ok, men når tre børn skal fordeles i midlertidige børnehaver og skoler og så flyttes igen, bliver det for tungt. Sidste gang gik jeg hjemme i fem

måneder og skrev mit speciale samtidig, men denne gang, hvor vi begge er i job, er det svært. Derfor er jeg glad for at Hallo Norden hjalp os med at starte en positiv dialog med kommunens forvaltning, og at Grønlands daværende grænsehindringsrådsrepræsentant valgte at indberette sagen til Nordisk Ministerråds grænsehindringssekretariat. For det er en generel problematik, der berører alle, der vælger at studere i et andet land.

Hallo Norden guider igennem bureaukratiet

Anns historie fortæller ret præcist, hvad Nordisk Ministerråds informationstjeneste Hallo Norden kan og gør. Primært stiller informationstjenesten omfattende information om regler og muligheder i de nordiske lande til rådighed på www.norden.org/aluu.

– Det er naturligvis generel information, og mange vælger at kontakte Hallo Norden direkte enten telefonisk eller gennem Hallo Nordens spørgformular på netstedet og får ad den vej direkte adgang til den relevante projektleder i det land, man ønsker viden om, fortæller Hallo Nordens projektleder Vivi Vold.

Færre grænsehindre mere mobilitet

Det er også en af Hallo Nordens opgaver at identificere og indberette grænsehindre til grænsehindringssekretariatet i Nordisk Ministerråd, så sagen kan tages op. Det skal være muligt at flytte, pendle, studere og drive erhvervs-mæssig virksomhed på tværs af grænserne i Norden, uden at man risikerer at havne i en gråzone eller hindres af uklare love og regler. Et åbent Norden gavner alle parter. Arbejdet med at fjerne grænsehindringerne i Norden handler om at skabe et mere åbent Norden. Grønland har et medlem af Grænsehindringsrådet, der består af top-politikere og embedsmænd fra de respektive lande. Hvert år prioriterer de hvilke sager, der skal tages op mellem de relevante lande.

– Ved at fjerne de praktiske barrierer ved grænsehindringerne landene imellem styrker vi samarbejdet mellem landene til gavn for befolkningen. Hindringer er ofte opstået utilsigtet, og der bør bred handling til for at fjerne barriererne, understreger Aaja Chemnitz Larsen, som er medlem af Folketinget for Grønland.

»Piffissami nunarsuaq tamakkerlugu akerleriissuteqartoqarsinnaaneranik pissanganartorsiorfiusumi, nuna tamat naliginnaasunnortillugu aningaasaqarnikkut niueqatigiinnikkullu killilersuutinik aalajangersaarannerisa nalaani aatsaat tassa pingaaruteqalerpoq eqqisseqatigiinnissamik suleqatigiinnissamillu isumaqatigiissusiortarnissaq, soorlu nunani avannarlerni taamaaliortugut, taama oqaaseqarpoq Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivini Issittoq pillugu siunnersorti, Kalaallit Nunaata Bruxellesimi Sinniisoqarfiani diplomatusimasoq, cand. scient. pol. Nauja Bianco.

»I en tid med internationale spændinger, hvor mange lande bliver mere og mere protektionistiske er det vigtigere end nogensinde at indgå i det freds- og samarbejdsprojekt, som det nordiske samarbejde også er,« udtaler arktisk rådgiver i Nordisk Ministerråds sekretariat og tidligere diplomat i Grønlands Repræsentation i Bruxelles, cand. scient. pol. Nauja Bianco.

Mere Nordisk samarbejde i Arktis

Mere nordisk samarbejde om udviklingen i Arktis, lyder opfordringen fra Arktisk Rådgiver i Nordisk Ministerråd Nauja Bianco

Af Kitte Witting

Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram har eksisteret siden 1996. Men det var da Rusland placerede sit flag på havbunden på den geografiske Nordpol i 2007, og det internationale samfund samtidigt satte politisk fokus på klimaforandringerne, at der kom rigtig skub i det arktiske samarbejdsprogram.

– Nu har vi i 10 år haft en debat om, hvem der ejer Arktis. Nu er tiden kommet til at spørge, hvad vi kan gøre på det lokale niveau i Arktis for at sikre en bæredygtig udvikling, slår Nauja Bianco fast.

De nordiske lande har en lang tradition for samarbejde, ikke kun om natur- og miljøspørgsmål og flere nordiske lande har udfordringer, som ligner dem vi kender fra Grønland.

– Det er mit indtryk, at Grønland ofte orienterer sig mod Danmark i stedet for at gøre brug af det nordiske samarbejde. Nordkalotten i hhv. Norge, Sverige og Finland består af mange små-samfund i et stort, svært tilgængeligt geografisk område. Island har viden om bedre udnyttelse af fiskeressourcen blandt an-

det affødt af det islandske formandskabsprojekt om bioøkonomi i 2014. Finland deler Grønlands problem med overrepræsentation af sæler, der æder sig ind på fiskeressourcen, samtidig med at der er et europæisk forbud mod salg af sælskind, fortæller Nauja Bianco.

Hun mener desuden, at det arktiske samarbejdsprogram kan være med til udbrede viden om den nordiske bæredygtighedsvinkel, der opfatter naturen som et sundt og naturligt spisekammer. Og det er ikke kun på natur, miljø og bæredygtighedsområdet, at Grønland kan deltage i samarbejdet.

– På alle ti områder ministerrådet dækker har Grønland mulighed for at deltage på lige fod i erfaringsudvekslingen og søge midler til udviklingsprojekter. Det betyder muligheder indenfor social-, kultur-, erhvervs- og turisme-området, samtidig med at Grønland deltager i samarbejdet kvit og frit, understreger Nauja.

Arktisk samarbejdsprogram støtter alle typer af projekter

Det arktiske samarbejdsprogram støtter ca. 25 projekter om året. For eksempel

har Inuit Silas kampagne for at imødegå forbuddet mod salg af sælskind på det europæiske marked fået støtte fra programmet. Grønland har især haft glæde af programmet igennem Grønlands Naturinstitut, senest med projektet »Havbundens Biodiversitet«. Her modtager Naturinstituttet 1,5 millioner kroner fra 2015 – 2017 til et tvær-arktisk samarbejde med deltagelse af en række internationale eksperter, der kortlægger havbundens dyresamfund i forbindelse med de nationale fiskeriundersøgelser.

– Projektet giver os vigtig viden til brug for den MSC-certificering (Marine Stewardship Council), der er nødvendig for fiskeindustrien på det internationale marked. Det projekt var ikke blevet til noget uden det Arktiske samarbejdsprogram. Naturinstituttet har i 2016 også fået nordiske støttekroner til kortlægning af fangst af havfugle og til et projekt om høst og brug af tang som ressource. Tang-projektet kan vise sig at skabe vigtig viden om udnyttelsen af en ny fødevareresource, og det kunne vi ikke selv bruge penge på, siger direktør for Grønlands Naturinstitut, Klaus Nygaard.

Nyt program med fokus på børn og unge

Det kommende arbejdsprogram for 2018-2021 samler netop nu indput fra alle landenes repræsentanter. Bæredygtig udvikling i Arktis vil sandsynligvis fortsat være kernepunktet i samarbejdsprogrammet, og det forventes at FN's 17 bæredygtigheds mål indarbejdes, og at fokus på børn og unge i Arktis forøges.

Der bliver i 2017 bestilt en kortlægning af, hvilke indsatser der bør prioriteres på børne- og ungeområdet i Arktis. NORDBUK – Nordisk børne- og ungekomité – afholder i november 2017 en konference om omsorgssvigtede børn og unge, og kortlægningen skal bidrage med en status for de nødvendige tiltag i det arktiske befolkningsområde.

– Mennesket er både den væsentligste ressource og bruger af ressourcerne, så børns og unges velfærd og uddannelse er det, der på sigt skal sikre en bæredygtig udnyttelse af naturen og skabe innovativ udvikling af de nordiske landes arktiske områder, slutter Nauja Bianco optimistisk.

Issittoq pillugu Nunat Avannarliit suleqatigiinnerussapput

Issittumi ineriartorneq pillugu nunat avannarliit suleqatigiinnerulerlik, Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivini Issittoq pillugu siunnersorti, Nauja Bianco, kaammattuivoq

Allattoq: Kite Witting

Nunat Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivini Issittoq pillugu Nunat Avannarliit suleqatigiinneranni sammisassatut pilersaarusiaq 1996-imiilli atavooq. Aatsaalli 2007-mi Rusland Nordpolip imaata naqqani erfalasuliimmat, ilutigitiillugu silaannap allangoriartornera politikikkut nunat tamalaat akornanni ukkatarineqalermat Issittoq pillugu Nunat Avannarliit suleqatigiinneranni sammisassatut pilersaarut iluamik aallunneqalerpoq,

– Kiap issittoq pigineraa ukiut 10-t oqallisigereerparput. Piffissanngorpoq aperissalluta issittumi sumiiffinni ineriartorneq piujuannartitsinermik tunngavilik qanoq qulakkeersinnaanerlugu, Nauja Bianco naqissusiivoq.

Nunat Avannarliit suleqatigiinnermik sungiusimasagarluarput, apequtit pingortitamut avatangiisinullu tunngasut piinnarnagit aammali ajornartorsiuinik Kalaallit Nunaanni siumortakkatsinnut assingusunik.

– Isumaqarpunga Kalaallit Nunaata Danmark sammivallaarlugu nunani avannarlerni suleqatigiinneq atorluangikkaat. Nunat avannarliit qangali sutigit tamatigit suleqatigiinneq ileqqorivaat. Nunat avannarliit arlallit Kalaallit Nunaata unammilligassaasa assinginik unammilligassaqarput. Norgemi, Sverigemi Finlandimilu Nordkalotten tassaapput inuiaqatigiit mikisut avinngarusimasumiit. Aalisakkaq atorluarnerunissaa pillugu Island ilisimasagarpoq, Islandimi siulittaasoqarfiup 2014-imi uumasunik atorluaniarneq pillugu suliniuteqalerne-rata kingunerisaanik. Finlandimi nunat-sinnituut puiseqarpallaarnera ajornartorsiufigineqarpoq, taakkuummata aalisakkanik nungusaaqataasut. Aamma puisip amia Europami tunisaaqqusaajunnaarnikuvoq, Nauja Bianco oqarpoq.

Isumaqarportaaq Issittoq pillugu Nunat Avannarliit suleqatigiinneranni sammisassatut pilersaarut nunani avannarlerni pingortitaq peqqinnartunik neri-

Issittumi suliniutit pingaarutillit ilaat tassa »Havbundens Biodiversitet«. Pingortitaleriffiup kilisaataataa atorlugu misissuinerit ilaanni immap naqqani pupinik uumasutut pissusilinnik. Nalunaarneqarneri pingaruteqarput tamakku immap naqqata mianemarsinnaasoqarneranik uppernaarsaatinik katersuinerit tunngassuteqarput. (foto: Grønlands Naturinstitut)

»Havbundens Biodiversitet« er et vigtigt arktisk samarbejdsprojekt. Her har Grønlands Naturinstituts trawler ramt et område med store dyriske svampe. Registreringen er vigtig for at kunne dokumentere eventuelt sårbare områder.

sassanik pequusivittut isiginnitaaseq piujuannartitsinermik tunngavilik pillugu paasissutissanik siammarereqataasinnaasoq. Pingortitaq, avatangiisit piujuannartitsinerlu pillugit Kalaallit Nunaat suleqataasinnaavoq, allarpassuarti-gulli aamma suleqataasinnaalluni.

– Sammivinni tamani ministerit siunnersuisoqatigiinnit quliusunit sammineqar-tuni Kalaallit Nunaat allat assigalugit misilittakkanik avitseqatigiinnermut ineriartortitsinissamillu siunertalinnut suliniutinut aningaasanik qinnuteqarnissaminut periarfissaqarpoq. Suliniutit pingortitamut avatangiisinut piujuannartitsinermullu tunngasuusariaqanngillat, makkununga aamma tunngasuusinnaapput: inulinerneq, porsarsimassuseq, inussutissarsiorneq takornariaqarnerlu. Suleqatigiinnermut peqataaneq akeqanngilaq, Nau-

ja naqissusiivoq.

Issittoq pillugu sammisassatut pilersaarummi suliniutit sulluunniit taperserpai

Issittoq pillugu sammisassatut pilersaarutit suliniutit ukiumut 25-t tapersertar-pai. Assersuutigalugu Inuit Silap europami puisit amiinik tunisisinnaajunnaarneq akiorniarlugu paasititsiniaanerit pilersaarummit aningaasaliiffigineqarpoq. Kalaallit Nunaat pilersaarut aamma Pingortitaleriffik aqutugalugu iluaqutigaa, kingullermik suliniut "Immap naqqani uumasooqassuseq". Tassani Pingortitaleriffik 2015-miit 2017-p tungaanut 1,5 mio. koruunuk aningaasaliiffigineqarpoq nunat issittut akimorlugit suleqatigiil-lutit nunat tamalaaneersut immikkut ilisimasallit peqatigalugit immap naqqani uumasuseqarnerup ilisimasagarifigilerniarlugu suliniuteqarput nunami aalisagaqassutsimik misissuinerit atatillugu.

– MSC-nik meqqilersuinissamut (Marine Stewardship Council) paasissutissat pingaarutillit suliniummiit pissarsiaragut. Nunani tamalaani aalisakkanik niuernerme meqqilersuinissaaq pisariaqarpoq. Issittoq pillugu Nunat Avannarliit suleqatigiinneranni sammisassatut pilersaarutit aningaasaliisimangittuuppat suliniut piviusunngorsimanaviannikkaluarpoq. Aamma 2016-mi Pingortitaleriffik Nunat avannarlerniit aningaasaliiffigineqarpoq, timmissat piniarneqarneri pillugit suliniummut aammalu qeqquat atornerarneri pillugu suliniummut tapiiffigineqarpoq. Qeqquat pillugit suliniummi nerisassat isumalluutaasinnaasut nu-taat pillugit pingaarutilinnik paasisaqaar-

sinnaavugut, tamannalu nammineerluta aningaasartuutigisimasinnaanngilarput, Pingortitaleriffimmi pisortaq, Klaus Nygaard oqarpoq.

Pilersaarut nutaaq meeqqanik inuusuttunillu sammisalik

2018-2021-mut pilersaarutissamut maanakkorpiaq nunat sinniisuinit paasissutissanik katersuisoqarpoq. Issittumi piujuannartitsineq tunngavigalugu ineriartortitsinerup pingaarnertut sammineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, taamatullu Naalagaaffiit Peqatigiit (FN) piujuannartitsinermut anguniagai 17-t ilanngunneqassapput issittumilu meeqqat inuusuttullu sammineqarnerulernissaat naatsorsuutigineqarluni.

Issittumi meeqqat inuusuttullu pillugit suliniutit pingaarnersiorneqarnissaat 2017-mi suliakkiissutigineqassaaq. NORDBUK - Nordisk børn og ungekomité – novembaari 2017-mi meeqqat inuusuttullu sumiginnakkat pillugit ataatsime-ersuartsissapput, ataatsimersuarnerlu issittumi inuiaqatigiit akornanni suliniutit pisariallit suunerinik erseqqissaaqataasaaq.

– Inuk tassaavoq isumalluut pingaarnerpaaq isumalluutinillu atuisoq pingaarnerpaaq. Taamaattumik meeqqat inuusuttullu atugarissaarnerat ilinniarnerrallu tassaassapput piffissaaq ungasinnerusumi pingortitap piujuannartitsinermik tunngavilimmik atornerarnissaanik nunanilu avannarlerni issittoqarfinni nutaaliornik-ut ineriartortitsinissamik qulakkeerrinnit-tussat, isumalluarpalaartumik Nauja Bianco naggasiivoq.

Pisortaq/Direktør for Naturinstituttet, Klaus Nygaard.

Nunat Avannarlerni ilinniarneq ilisimatusarnerlu pillugit ataatsimuussuseq

Nunat Avannarliit suleqatigiissutaasa ilagaat Nunani Avannarliit arlaanni sumiluunniit ilinniarnissamut periarfissaqarnera

Allattoq: Vivi Vold

Nunat Avannarliit akornanni ilinniarneq ilisimatusarnerlu pillugit suleqatigiinnerit ilisimatusarfimmi annertuumik iluaqutigineqarput.

– Nordic Master programme nangi-neqarmat nuannaarutigaa.

Islandimi, Savalimmiuni Norgemilu Ili-simatusarfiit suleqatigalugit Governance and Sustainable Management-imi West Nordic Studies nammineerlunga aallartiseqataaffigaakka. Nunani Avannarlerni sumiiffiit mikinerit isorliunerusullu inuiaqatigiit ineriartorneranni assigiinnik ajornartorsiuteqarlutillu unamilligas-saqarput, Tine Pars, Ili-simatusarfimmi rektori oqarpoq.

Neriutigaat ilinniarneq pillugu suleqatigiinnikkut piujuaannartitsineq ingerlatsinerlu qiteralugit imarsuup akiamiu-nut suleqatigiinneq nukittorsarneqarsinnaasasooq. Isumassarsioqatigiiffeqarnissaq

aaqqiissutissanillu nutaanik nassaarnis-saq siunertaavoq. Pineqartumi Ili-sima-tusarfimmeersut tallimat ullumikkut ilin-niarput. Peqataasut tamarmik iluaqutis-saannik ilinniarnerup ineriartortinnissaa-nut suliniuteqartoqarpoq. Ili-simatusarfik Nunani Avannarlerni Ministerit Siunner-suisoqatigiivinit suleqateqarluarpoq.

– Nordplus aqqutigalugu attaveqarfin-nut assigiinngitsunut ilaasortaavugut, ilin-niartullu paarlaateqatigiittarnerannut tunngatillugu Nordlys pingaarnertut at-taveqarfiulluni. 2016-imi ilinniartuutigit 13-it Nordplus aqqutigalugu aningaasa-liiffiqeqarnissaminnut akverineqarput, rektori oqaluttuarpoq.

Ilinniarfimmi ingerlaqqiffiusuni pitsaas-sutisimik qulakkeerinninnermik angunia-galimmut nunani avannarlerni suleqati-giissitamut Ili-simatusarfik peqataavoq.

– Neriutigaara suleqatigiissitap suliai Ili-simatusarfimmi ilinniarnerit akuersis-summik tunineqarnissaannut anguniakka-

Tine Pars.

mut isumassarsiorfiullutillu iluaqutaassa-sut. Suleqatigiissitamittaaq ilinniagassa-tut sammisat minnerit pitsaassusaasa qa-noq qulakkeerneqarsinnaanerinit eqqartuisinnaavugut, Tine Pars oqarpoq, nangillunilu.

– Nordforskimi peqataaninni nunani avannarlerni suleqatigiinneq pillugu ilsi-masaqarlualersimavunga aamma »Nor-dic added value« suli oqallisigineqartar-poq. Nunani avannarlerni suleqatigiin-nerup suna iluaqutigivaa? Isumaga malil-lugu ukuupput: ataqatigiinneq, pitsaas-useq attaveqatigiinnerlu. Nunarsuar-mioqataanerlu suli ineriartortillugu tamanna Kalaallit Nunaannut pingaar-

tuusoraara.

Suleqatigiinneq annertunerusoq aam-ma ilinniagassat amerlanerit Naalakker-suisut pingaartitaannut ilaapput.

– Naalakkersuisut nunat avannarliit su-leqatiginerat assut nuannaarutigaa, pro-fessionsbacheloritullu ilinniarfimmi alla-nillu ilinniarfimmi pilersitsiortornermi nu-nat avannarliit akornanni suleqatigiinneq suli annertusarusullugu, Ilinniartitaaner-mut, Kultureqarnermut, Ili-simatusarner-mut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq Doris Jakobsen erseqqissaalluni nagga-siivoq.

Uddannelses- og forskningsfællesskab i Norden

Der findes en række uddannelsesmuligheder i den nordiske samarbejde som studerende i alle de nordiske lande kan gøre brug af

Af Vivi Vold

På Ili-simatusarfik har de stor gavn af mu-lighederne indenfor det nordiske samar-bejde om uddannelse og forskning.

– Jeg glæder mig over at det nordiske masterprogram (Nordic Master program-me) fortsætter. Jeg har selv været med til at igangsætte West Nordic Studies i Governance and Sustainable Manage-ment i samarbejde med universiteter på Island, Færøerne og Norge. De små lan-de og yderområderne i Norden deler mange problematikker og udfordringer indenfor samfundsudviklingen, beretter Tine Pars Rektor for Ili-simatusarfik.

Håbet er at man via uddannelsessam-arbejdet, kan styrke det transnationale samarbejde indenfor bæredygtighed og forvaltning og på den måde være med til at inspirere hinanden og finde løsnin-ger. Lige nu er der fem Ili-simatusarfik stu-derende på uddannelsen, og de arbej-der på at videreudvikle uddannelsen til gavn for alle involverede parter.

Ili-simatusarfik har også et rigtigt godt samarbejde med Nordisk Ministerråds uddannelsessamarbejde Nordplus.

– Igennem Nordplus er vi medlem af forskellige netværk, hvor Nordlys er den største i forbindelse med vores udveks-ling af studerende. I 2016 fik 13 af vores

studerende bevilliget støtte via Nord-plus, fortæller Rektoren.

Ili-simatusarfik indgår også i en ny nor-disk arbejdsgruppe om kvalitetssikring på videregående uddannelser.

– Jeg har forhåbninger til, at det arbej-de vil inspirere og kvalificere Ili-simatu-sarfiks mål med akkreditering af vore uddannelser, ligesom vi kan komme med input til, hvordan man kan arbejde med kvalitetssikring på små fagområder, si-ger rektor Tine Pars og fortsætter:

– Som observatør i Nordforsk har jeg fået et godt indblik i, hvordan det nordis-ke samarbejde fungerer. Jeg synes at merværdien af det nordiske samarbejde er sammenhængskraft, kvalitet og net-værk. Noget, som jeg mener, er vigtigt for Grønland i en stadig mere og mere globaliseret verden.

Også Naalakkersuisut bakker op om et større samarbejde og flere uddannel-sesmuligheder i det nordiske:

– Naalakkersuisut sætter stor pris på det nordiske samarbejde, og vi ønsker at udvide samarbejdet om at oprette flere professionsbachelor-uddannelser og an-dre uddannelsesretninger på tværs af de nordiske lande, understreger Naalakker-suisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke Doris Jakobsen.

Arnajaaq Lyng.

West Nordic Studies

Inuusuttut arlallit nunat avannarliit arlaanni ilinniarneq misilissimavaat. Ilinniakkat ilaat tassaavoq West Nordic Studies

Allattoq: Vivi Vold

2015-mi Savalimmiuni, Kalaallit Nunaani, Islandimi Norgemilu ilisumatusarfiit suleqatigiinnermik nunani tamaalaani atorreqarsinaasumik ilinniarsiit akimorlugit nutaamik kandidatinnigorniarluni ilinniarnermik pilersitsippit, West Nordic Studies, Governance and Sustainable Management-imik taaguutilimmik. Kandidatimi nutaami siunertaavoq nunat NORA-mut ilaasut, Kalaallit Nunaat, Savalimmiut, Island aamma Norgep sinneriaa, ilusilersueqataanissaamut ilinniartunut periarfissiissasut, ilinniartullu nunanut allanut ilinniariarnissaannut periarfissiinerussalluni.

Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa nunani avannarlerni ilinniarnernup ilisimatusarnerullu tungaati-gut pitsaasumik ataatsimuussuseqarnissaq pingaartippaat. Ilinniarnermut atatil-lugu nunat avannarliit suleqatigiinnerat iluatsilluurtuuvuq Kalaallillu Nunaata tamanna annertuumik iluaqutigaa.

Arnajaaq Lyngep, West Nordic Studie-simi ilinniaqqinnissaminut periarfissaq akorpaa ilinniarnermilu ilaa Akureyrimi nangillugu.

West Nordic Studies pillugu sumi tusa-gaqaqaarpit?

Ilmarfimmil mailikkut nassiussaq West Nordic Studies-imut tunngasoq ti-gugakku.

West Nordic Studiesimut qinnuteqaru-sulernerpit suna peqqutigaa?

Tuttut amiinit kitaani atisaliat Speciali-liorninni sammillugit angalaartillunga oqaloqatigisamma inuit pisinnaatitaaf-fiisa ajornartorsuutaasarneri pillugit sa-niatigut sammisarivakka asulu soquti-ginarneruteqalugit. ICC/MIPI aamma MIO-mi sionatigut sulinikuuvunga mee-qallu pisinnaatitaaffii immikkut sammisi-mallugit. Uanili suliami nunap inoqqa-va-pisinnaatitaaffii pillugit suliaqarpu-nga.

Tamatuma kingunerisaanik Inuiaat Kul-turiat Oqaluttuarisaanerallu pillugit ilin-niarnermiit Inuiaqatigiilerinermut nuup-punga taannami aqutigalugu Háskólinn á Akureyrimi inuit pisinnaatitaaffii pillu-git ilinniarsiit immikkoortuisa ilaani MA Polar Law ingerlassinnaalersimavara.

Tassani Specialiliannut tunngasut fagit ilinniarsinnaalersimavakka.

West Nordic Studiesip ataani ilinniar-nerpit sutigit pitsaaquteqarneraava?

Universitetini WNS-imi programiata ataani fagit periarfissaasut ilinniaaraanni paasissutissat sulluunniit internettimi ti-goriaannaasarneri ajunneqaaq.

Suna unamminarnerpaasimava?

Ernerma annertuumik innarlutuliup qi-mannissaa uannut unamminarnerpa-voq, taannami autismerpoq saniatigullu ADHD-llu.

Qujanartumilli kommune ikiortigalugu marloriarlugu aasinnaasimavara, Nam-minersorlutillu Oqartussat klippekorsyste-miat atorlugu akiliutitillunga juullisioriar-sinnaasimallunga.

Unamminartoq alla tassaavoq ani-ngaasaqarniarneq. Ueqaraannimi arla-

Arnajaaq Lyngep Islandimi West Nordic Studiesimi semesteri naammassigamiuk Nuummur utersimalerpoq.

Arnajaaq Lyngep studerer West Nordic Studies og er i Nuuk efter end semesterophold i Island.

linnillu qitornaqarluni taava aningaasati-gut ataqatigiissariniarneq ilungersunar-sinnaasaqaaq, naak Ilmarfik aquti-galugu inigisatsinnut akiliutigisartakkavut utertittarluarivut. Uagummi tamakkiisu-mik akileeqqaarluta akiliutigisatta aat-saat utertinneqartarneri ajornartorsuuta-voq. Isertitavummi aningaasartuutigisar-takkatsinnut inorsartarmata allatut ajor-nartumik aningaasanik atorniartariaqa-lersimavugut.

West Nordic Studiesimi ilinnialernerpit kingorna suna ilikkagaqarnerpaaffigisi-maviuk?

Inuit pisinnaatitaaffii pillugit qanoq su-leriaaseqarnissaq ilikkagaqarfignerpaa-vara qanorlu oqaaseqaatiliortoqarsin-naanersoq ilikkarlugu.

Reykjavikimi Nuummil Arctic Councilit arlallit peqataaffigaakka, saniatigullu ilinniaaraaseq Model Arctic Council / MAC 2016 peqataaffigalugu.

West Nordic Studiesimi ilinnialersussat ilinnialerusussinnaasulluunniit siunnersor-

sinnaagukkit qanoq siunnersussagaluar-pigit?

Aningaasaateqarfinnut qinnuteqarit, aamma ilinniaqarsuuteqarluarulluun-niit. Aningaasartuutissammi ilimagisamit annertunerulersinnaallurput. Angallan-nermummi ilaqtariinnut aningaasartuu-terpassuit saniatigut assartuinnermut, atu-agarsiassanut, inigisamut akiliutissat, hotelinut aningaasartuutit allallu piareer-simaffigisariaqarput.

Tassa ujartuillaqqissuusariaqarpoq. Pe-riarfissat sulluunniit misissorsinnaasaria-qarput, ilinniartoqatinut ammasuusaria-qarluni attavissanillu nutaanik pilersit-siortuisariaqartarluni. Nunat pillugu ilisi-masatit atorluakkit siaruallugillu. Aam-ma akerlianik ilisimasaniq nutaanik sa-pinggisat tamaat katersigit nunannullu apuullugit. Ilinniarnissarmi uannut toq-qammaviuvoq, tassa inuiaqatigiinnut utertitsinnaalerusuppunga sulliserusul-lugillu.

Naggataagut: West Nordic Studiesip

nunat avannarliit suleqatigiinnerannut qanoq ilassuteqarsinnaasoraajuk?

Ilinniagara aallaavigalugu Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiinni allaffimmiutut maanna atorfeqarpunga.

Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiinni Nunat avannarliit Issuttu-milu nunat ilisimatusarfii isumalioqatigi-i-sitaliallu allat suleqatigivaat, Namminer-sorlutillu Oqartussanut siunnersuisartutut inissisimasuulluni.

Uanga allaffimmiutut ilisimatusarneq pillugu paasissutissiisartussaavunga, kisianni inuttut pisinnaatitaaffii pillugit suliaqartarneq maqaasisarpara, taman-narpiami pillugu ilinniaqarsimasuuga-ma. Ilaatigut ICC-mut invullu pisinnaati-taaffii pillugit sulliviusunut allanut qin-nuteqartarsimagaluarpunga. Suliarali nuannareqaaq, taannami aqutigalugu ilisimatusarnermut inuiaqatigiilerinermul-lu tunngasunik assigiinngiiaaqisunik suliaqarsinnaagama.

West Nordic Studies

En række unge har prøvet kræfter med det at studere i et andet nordisk land. Blandt andet på West Nordic Studies

Af Vivi Vold

I 2015 udviklede Færøernes, Grønlands, Islands samt Norges universiteter et samarbejde om at lancere en ny international og tværfaglig kandidatuddannelse kaldet West Nordic Studies, Governance and Sustainable Management. Denne nye kandidatuddannelse skulle give de studerende mulighed for at deltage i udformningen af den nye Nora region bestående af Grønland, Færøerne, Island og det kystnære Norge samt give de studerende en mulighed for at studere i et andet nordatlantisk land.

På denne måde prioriterer Nordisk Ministerråd et godt uddannelses- og forskningsfællesskab i Norden. Det er blevet en succes, som Grønland har i dag stort udbytte af. Arnajaaq Lyngø er en af dem, der har valgt at gøre West Nordic Studies til virkelighed. Hun har læst et semester i Akureyri.

Hvor har du hørt om West Nordic Studies?

Igennem mail fra Ilimmarfik, der blev sendt rundt specifikt om West Nordic Studies.

Hvad gjorde at du fik lyst til at søge ind på West Nordic Studies?

Jeg var på en rejse i forbindelse med mit speciale om rensdyrskind dragter i Vestgrønland, og fokus blev at informanterne kom med problematikker indenfor

menneskerettigheder, som jeg i øvrigt var mere interesseret i.

For eksempel har jeg arbejdet både i ICC/MIPI og MIO, der arbejder med børns rettigheder. Men her handlede det om de indfødtes rettigheder.

På baggrund af dette, skiftede jeg fra Kultur- og Samfundshistorie til Samfundsvidenskab, for at kunne læse om menneskerettigheder i Háskólinn á Akureyri, under en afdeling der hedder MA Polar Law.

Der tog jeg de fag som havde relationer til mit speciale.

Hvad var det bedste ved at studere under West Nordic Studies?

Nærmest alt er tilgængeligt på internettet, og man kan tage fag i de universiteter, der er med i programmet WNS.

Hvad var den største udfordring?

Min største udfordring var at rejse væk fra min multihandikappede søn, som har autisme og ADHD.

Dog havde jeg mulighed for at hente ham to gange vha kommunen, og fik betalt juleferie gennem Selvstyret (klippe-kortsystem).

Det andet var økonomien. Når man havde mand og flere børn, var det meget svært økonomisk, selvom jeg fik tilbagebetalt 75% af vores husleje udgifter, gennem en ordning med Ilimmarfik.

Hvad har været det vigtige, du har lært under West Nordic Studies?

Jeg lærte mest om hvordan jeg skulle

West Nordic Studiesimi ilinniarfik Háskólinn á Akureyri, University of Akureyri, Island-imiitooq.

Introduktion for West Nordic Studies studerende på Háskólinn á Akureyri, University of Akureyri, Island.

arbejde med menneskerettigheder og hvordan man lavede deklamationer.

Jeg deltog i flere Arctic Council både i Reykjavik og Nuuk, samt en læringsprogram der hedder Model Arctic Council / MAC 2016. At deltage og få den erfaring det giver.

Hvis du kunne give nogle råd til nye kommende studerende i West Nordic Studies eller, nogen som overvejer at tage studiet, hvilke råd ville du så give?

Søg om fondsmidler, også selvom du får studiestøtte. Der kan komme flere udgifter end man tror. Alt fra transport udgifter for hele familien, fragt, bøger, husleje, hotel mv.

Man skal være søgende. Undersøg alle muligheder, vær åben mod medstuderende og skab kontakt. Udnyt din viden om dit land og del den viden. Og modsat, saml al viden du kan og bring den tilbage til dit land. For mig er det grundlaget for at studere.

At give noget tilbage og arbejde for dit samfund.

Til slut, hvordan mener du West Nordic Studies kan bidrage i forhold til den Nordiske samarbejde?

Jeg er nu ansat som sekretær i Grønlands Forskningsråd på baggrund af min uddannelse. Grønlands Forskningsråd samarbejder med de Nordiske og Arktiske lande/forskningsinstitutioner/øvrige råd, samt er et rådgivende organ overfor Selvstyret i Grønland.

Som sekretær skal jeg formidle forskning, men kan selvfølgelig savne at arbejde med menneskerettigheder. For det er jeg er uddannet til. Jeg har for eksempel ellers søgt til ICC og andre menneskerettighedsrelaterede stillinger. Men, jeg elsker mit arbejde. For jeg får muligheden for at arbejde med forskellige områder indenfor forskning og samfundet.

NUUK
NORDISK
KULTURFESTIVAL
2017

Nuummi Nunat Avannarliit Kulturikkut Pikialaarnerat 2017
16-21/10 oktobari
www.nuuknordisk.gl

KOMMUNEQARFIK SERMERSOQ
NÁLAKKERNDENT GOVERNMENT OF SERMERSOQ
NORDISK KULTURFOND
Nordic Council of Ministers
Nordens Institut i Grønland